



Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Ministeren

Dato
20. november 2023

J nr. 2023 -3475

Orientering om dispensation og ændret praksis for uddannelseskrav i VE-godkendelsesordningen og efterfølgende bekendtgørelsesændring

Til Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget

Jeg vil hermed orientere jer om, at Energistyrelsen har besluttet at dispensere fra dele af uddannelseskravet og ændre i praksis for håndhævelse af uddannelseskravene i VE-godkendelsesordningen.

Baggrunden herfor er nærmere beskrevet i *bilag 1*, jf. nedenfor.

Jeg gør opmærksom på, at dispensationen forventes at træde i kraft pr. 1. december 2023, og Energistyrelsen oplyser, at der efterfølgende gennemføres en bekendtgørelsesændring hurtigst muligt.

Med venlig hilsen

Lars Aagaard

**Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet**

Holmens Kanal 20
1060 København K

T: +45 3392 2800
E: kefm@kefm.dk

www.kefm.dk



Bilag 1: Dispensation og ændret praksis for uddannelseskrav i VE-godkendelsesordningen og efterfølgende bekendtgørelsesændring

Der orienteres om ændring i praksis for håndhævelse af uddannelseskravene i VE-godkendelsesordningen og efterfølgende bekendtgørelsesændring.

Baggrund

VE-godkendelsesordningen er en frivillig godkendelsesordning for virksomheder, der monterer små VE-anlæg, som blev etableret i 2013. VE-godkendelsesordningen har som formål at højne kvaliteten af installationer af små vedvarende energianlæg (varmepumper, solceller, solvarme, biomassekedler og -ovne). Ordningen sikrer, at Danmark overholder et EU-krav om, at EU's medlemsstater stiller en kvalificeringsordning for installatører af små VE-anlæg til rådighed. I Danmark er det endvidere besluttet, at det er et krav for opnåelse af tilskud fra varmepumpepuljen, skrotningsordningen og tilskudspuljen til udfasningen af olie- og gasfyr i kommuner og regioner at anvende en VE-godkendt virksomhed.

Der er tre betingelser, der skal være opfyldt for, at en virksomhed kan blive VE-godkendt:

1. Virksomheden skal have en medarbejder, der som minimum har en relevant grunduddannelse på niveau 5 i den danske kvalifikationsramme for livslang læring, se uddybning i *boks 1*.
2. Medarbejderen, der opfylder uddannelseskravet i punkt 1, skal desuden have gennemført et såkaldt VE-kursus, se uddybning i *boks 1*.
3. Virksomheden skal etablere og vedligeholde et såkaldt kvalitetsstyringssystem, som godkendes inden for en periode på to år af kontrolinstanser, der er certificeringsorganer godkendt og overvåget af Sikkerhedsstyrelsen.

Boks 1

Beskrivelse af Kvalifikationsrammen for Livslang Læring samt indhold af VE-kurset

Kvalifikationsrammen for Livslang Læring er et redskab, der giver et overblik over uddannelsesniveauerne i Danmark, og som viser, hvilket niveau offentligt godkendte uddannelsesbeviser og grader er indplaceret på i forhold til hinanden (*Uddannelses- og Forskningsministeriet*). En elektrikeruddannelse er et eksempel på en uddannelse på niveau 4, mens el-installatør er en overbygning til elektrikeruddannelsen på to år på niveau 5. Ét af de generelle adgangskrav til installatøruddannelsen er, at man har en relevant erhvervsuddannelse (*ug.dk*).

Tabel 1: Eksempler på uddannelser på niveau 4 og 5.

Uddannelsesniveau 4	Uddannelsesniveau 5
VVS'er	VVS-installatør
Elektriker	El-installatør
Køletekniker	-

VE-kurset udbydes af erhvervsakademier og maskinmesterskoler. Kursets indhold er defineret i VE-direktivets bilag IV samt VE-godkendelsesordningens bekendtgørelses bilag 2. Kurset tager normalt 3-5 dage at gennemføre og skal afsluttes ved en teoretisk og praktisk eksamen på et af de godkendte uddannelsessteder.



Ordningens tredjepartskontrol, *jf. betingelse 3* ovenfor, har således til formål at sikre, at virksomhederne løbende overholder betingelserne for en godkendelse. Ved indtræden i VE-godkendelsesordningen godkender Energistyrelsen virksomhederne på baggrund af dokumentation udstedt af kontrolinstanser i forbindelse med tredjepartskontrollen.

Det har vist sig, at virksomhederne i flere tilfælde har fået VE-godkendelse på baggrund af at have sendt en medarbejder med uddannelsesniveau 4 på det obligatoriske VE-kursus. Det er således Energistyrelsens vurdering, at omkring halvdelen af de ca. 1.300 virksomheder i VE-godkendelsesordningen (ca. 650 virksomheder) har fået en godkendelse, selvom de ikke lever op til de samlede uddannelseskrav i ordningen.

Løsning

På baggrund af oplysningerne om, at omkring halvdelen af virksomhederne med en VE-godkendelse ikke lever op til de samlede uddannelseskrav i ordningen, har Energistyrelsen gennemført et afklaringsarbejde, bl.a. i samarbejde med branchen, mhb. at afdække løsningsmuligheder.

Energistyrelsen vurderer på baggrund heraf, at der er grundlag for at lempe uddannelseskravet i VE-godkendelsesordningen, så det bringes i overensstemmelse med den praksis, der for nuværende er med at håndhæve ordningen. Dette vil ske ved at dispensere fra uddannelseskravet i visse tilfælde (*betingelse 1* ovenfor) og herefter gennemføre en bekendtgørelsesændring hurtigst muligt.

Løsningen indebærer:

- Lempelse af nuværende uddannelseskrav for medarbejdere i autoriserede el- eller VVS-installationsvirksomheder. Der stilles krav om, at medarbejderen, der gennemfører VE-kurset, er uddannet elektriker eller VVS'er (niveau 4). Medarbejdere på uddannelsesniveau 4 i installatørvirksomheder forventes i praksis at stå for det udførende arbejde. Lempelsen vil i dette tilfælde gælde for samtlige forretningsområder¹.
- For VE-uddannede køleteknikere (niveau 4) i montørvirksomheder lempes der alene inden for forretningsområdet varmepumper. Køleteknikere har gennemført en 4-årig uddannelse med fokus på installation af varmepumper og forventes derfor at have de påkrævede kompetencer til installation af disse.

Lempelsen vil være automatisk og gælde for allerede VE-godkendte virksomheder samt for virksomheder, som ansøger om at blive VE-godkendt i fremtiden.

¹ I VE-godkendelsesordningen godkendes virksomheden inden for 4 forskellige forretningsområder: biomassekedler og -ovne, solvarme, solceller og varmepumper.



Løsningen skal ses i lyset af, at der generelt arbejdes for, at så mange virksomheder som muligt kan opnå VE-godkendelse for at sikre en hurtig og effektiv udrulning af bl.a. individuelle varmepumper af høj installationskvalitet. Det er Energistyrelsens vurdering, at en lempelse af uddannelseskravet fra niveau 5 til niveau 4 ikke i praksis vil medføre en dårligere kvalitet i installationer udført af VE-godkendte virksomheder. Dette skyldes bl.a., at der i de autoriserede virksomheder samlet vil være de fornødne kompetencer, selvom kompetencen vil være delt mellem installatøren i den autoriserede el- eller VVS-installatørvirksomhed, som har en grunduddannelse på niveau 5, mens den udførende VE-uddannede medarbejder har en grunduddannelse på niveau 4.

Med løsningen sikres et fortsat højt antal VE-godkendte virksomheder, hvilket bl.a. vil understøtte den kommende gennemførelse af det reviderede VE-direktiv, hvori der er et krav om, at medlemsstaterne skal sikre, at et tilstrækkeligt antal installatører er til rådighed. Løsningen vil endvidere gøre det lettere for interesserede virksomheder at blive VE-godkendt, som kan føre til en forøgelse i antallet af virksomheder i ordningen. Dette vil samtidig give en øget konkurrence og bedre muligheder for at få installeret en varmepumpe, hvilket vil være til gavn for forbrugerne og i sidste ende den grønne omstilling.

Videre proces

Praksisændringen forventes at træde i kraft d. 1. december 2023. Der orienteres om praksisændringen på Energistyrelsens hjemmeside. Sikkerhedsstyrelsen og de private kontrolinstanser kontaktes og orienteres herom, hvorefter Energistyrelsen fremover vil følge op på sagen med halvårige møder. Energistyrelsen gennemfører herefter en bekendtgørelsesændring, der bekræfter praksisændringen.